

บทที่ ๑ /

บทนำ

ผงชูรส เป็นวัตถุปรุงแต่งรสอาหารซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในกลุ่มแม่บ้านและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายมากกว่า ๒๐ ปี ปัจจุบันก็ยังคงใช้กันอยู่มากทั้งในบ้านเรือน, ร้านอาหาร และภัตตาคาร ทั้งนี้เพราะผงชูรสเป็นสิ่งที่ทำให้รสชาติของอาหารดีขึ้น แต่กลับมีกลุ่มผู้บริโภคบางกลุ่มเลิกใช้ผงชูรสในการปรุงอาหารเพราะคิดว่าการบริโภคผงชูรสจะเกิดอันตรายต่อตนเองและสมาชิกในครอบครัว

สำหรับด้านความปลอดภัยของผงชูรสนั้นคณะกรรมการอาหารขององค์การอนามัยโลกได้แนะนำว่าคนปกติทั่ว ๆ ไปสามารถรับประทานผงชูรสได้ตั้งแต่ ๐ - ๑๒๐ มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว ๑ กิโลกรัมต่อวัน ถ้าสมมติว่าเรามีน้ำหนัก ๕๐ กิโลกรัมก็สามารถรับประทานผงชูรสได้ ๖ กรัม จะไม่เกิดอันตรายแต่อย่างใด

จากการศึกษาวิจัยของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ร่วมกับคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข^๑ ได้ทำการศึกษารวบรวมเกี่ยวกับ "ผงชูรส" โดยคณะผู้วิจัยหลักประกอบด้วย ดร.ภักดี โพธิศิริ นางสาวยุพิน ลาวัญย์ประเสริฐ ศาสตราจารย์ นายแพทย์วิชัย ตันไพจิตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีอนุชาติ พบว่าคนไทยมีการบริโภคผงชูรสโดยเฉลี่ย ๑.๕ กรัมต่อวัน ในผู้ใหญ่จะเห็นว่าเป็นอัตราที่ไม่เกิดอันตรายแต่อย่างใด

ในระยะไม่นานมานี้มีข่าวลือเกี่ยวกับอันตรายของผงชูรสเกิดขึ้นเสมอ ในขณะที่เดียวกันก็มีข่าวจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องยืนยันว่าผงชูรสปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสับสน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้เขียนสนใจและติดตามดูว่าผู้บริโภคมีความคิดเห็นเช่นไร มีพฤติกรรมต่อการบริโภคผงชูรสอย่างไร มีผลกระทบต่อยอดขายของผงชูรสหรือไม่ จึงได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคชั้นสุดท้ายที่มีต่อผงชูรสในเขตกรุงเทพมหานคร แล้วนำมาเขียนเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้น x

^๑การวิจัย, สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, สิงหาคม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อผงชูรส
๒. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ การศึกษา อาชีพ อายุและขนาดของครอบครัวที่มีต่อการตัดสินใจซื้อผงชูรส
๓. เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มของการบริโภคผงชูรส

ขอบเขตของการศึกษา

๑. การสำรวจพฤติกรรมของผู้บริโภคชั้นสุดท้ายที่มีต่อผงชูรสจะศึกษาเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร
๒. ข้อมูลในการวิจัย เป็นข้อมูลในระยะเวลาเดือนกรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘

ประโยชน์ที่จะได้รับ

๑. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อผงชูรส ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๒. ทำให้ทราบถึงแนวโน้มของการบริโภคผงชูรส ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อจะช่วยให้ผู้ประกอบการและผู้ที่จะเข้ามาลงทุนรายใหม่ในอุตสาหกรรมผงชูรสตัดสินใจในการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยของผู้บริโภค

วิธีการศึกษาค้นคว้า

แหล่งที่มาของข้อมูลแบ่งออกเป็น

๑. ข้อมูลปฐมภูมิ
๒. ข้อมูลทุติยภูมิ

๑. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่เก็บจากกลุ่มแม่บ้านหรือผู้ที่ทำหน้าที่ในการปรุงอาหาร การศึกษานี้ผู้เขียนใช้วิธีการวิจัยสนามเป็นหลัก ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการสำรวจ โดยทำการทดสอบ (Pre - test) กับแม่บ้าน ๕๐ ราย แล้วทำการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมแบบสอบถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นต่อไปผู้เขียนจึงได้นำแบบสอบถามไปแจกโดยตรงแก่แม่บ้านหรือผู้ที่ทำหน้าที่ในการปรุงอาหาร ตามสถานที่ต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร

๒. ข้อมูลทุติยภูมิ การศึกษาด้วยวิธีนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสาร ซึ่งผู้เขียนได้ค้นคว้าจากระเบียบวิธีการวิจัย วารสาร และเอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผงชูรส เช่น วารสารแม่บ้านที่รัก เอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับผงชูรสของผู้ผลิต เป็นต้น

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรตามความหมายของการศึกษาในเรื่องนี้หมายถึงบุคคลที่เป็นแม่บ้านหรือทำหน้าที่ในการปรุงอาหาร และมีที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้เขียนได้ทำการสุ่มตัวอย่างขึ้นมา โดยวิธีใช้ดุลยพินิจส่วนตัว (Judgmental Selection) โดยเลือกสถานที่ที่ผู้เขียนรู้จัก ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว และแต่ละสถานที่ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) อีกครั้งหนึ่ง โดยกำหนดตัวอย่างทั้งสิ้นประมาณ ๗๐๐ ราย ซึ่งแบบสอบถามที่ได้มาจากแม่บ้านตามสถานที่ต่าง ๆ ดังนี้

๑. แม่บ้านที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย	จำนวน ๑๕๐ ราย
๒. แม่บ้านที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา	จำนวน ๒๕๐ ราย
๓. แม่บ้านที่ทำงานตามบริษัทต่าง ๆ	จำนวน ๒๑๔ ราย
๔. แม่บ้านตามหมู่บ้านจัดสรร	จำนวน ๑๒๐ ราย
	รวม ๗๓๔ ราย

การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามหมดแล้วก็ได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เช่น ตอบคำถามในแบบสอบถามได้ครบหรือไม่ หลังจากนั้นก็ได้จัดเตรียมกระดาษและตีตารางเพื่อแจกแจงข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยแต่ละตารางแจกแจงตามอายุ รายได้ การศึกษา อาชีพ และสมาชิกในครอบครัวแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีทางสถิติต่อไป

ข้อสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

๑. การตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับการโฆษณา
๒. ผู้มีการศึกษาสูงจะบริโภคผงชูรสน้อยกว่าผู้มีการศึกษาต่ำ
๓. ผู้บริโภคมีความคิดว่าการบริโภคผงชูรสจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
๔. ความต้องการบริโภคผงชูรสมีแนวโน้มต่ำลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย